

Nominace ruční výroby skla do UNESCO

leden 2022

Umění českých sklářů na seznamu UNESCO?

Datum vydání: 02.01.2022 | Zdroj: TV Nova | Rubrika: 19:30 Televizní noviny | Zpráva 6

Téma: Cestovní ruch | Ekonomika a podnikání | Sledovanost pořadu: 869 949

Kristina KLOUBKOVÁ, moderátorka

Skláři ze Železného Brodu se možná už letos stanou součástí kulturního dědictví UNESCO. Jejich unikátní ruční broušení a rytí skla si nedávno přijeli prohlédnout zástupci Francie, kteří připravují nominaci Česka ve společném projektu šesti evropských států.

Ivan BERKA, redaktor

Než z tohoto polotovaru vznikne takováto mísa, zabere to zhruba 10 sklářům 2 měsíce jejich práce. A tato váza vzniká dokonce půl roku. Jde o jednu z nejdražších technologií při zpracování českého křišťálu. Nezbytná je trpělivost, dobré oko a dokonalá přesnost. Jediný chybný krok by mohl zničit práci celého týmu a třeba na této váze je 5,5 tisíce brusů.

Michaela PODZIMKOVÁ, předkreslovačka skla

Předkresluju, co budou brusiči brousit.

Michaela TOMEŠOVÁ, brusička skla

Osm kilo má ta váza. Nesmím udělat chybu.

Ivan BERKA, redaktor

Skláři do křišťálu dokážou vyřít i velmi náročné plastiky.

Ladislav ŠEVČÍK, majitel sklárny, Železný Brod

Vzájemně propojujeme broušení a rytí sklo. To je ta zajímavost.

Martina KOSINOVÁ, rytečka skla

Modeluju postupně, co mně to sklo dovolí. Je to taková piplačka.

Ladislav ŠEVČÍK, majitel sklárny, Železný Brod

Jsme ojedinelí ve světě i v Evropě. Lidí, který to dokážou udělat, je hrozně málo.

Ivan BERKA, redaktor

Práci českých sklářů si detailně zaznamenává francouzský štáb. Natočený dokument poslouží komisi při rozhodování o zařazení řemesla do odkazu světového kulturního dědictví.

Sylvie GRENTOVÁ, manažerka nominační dokumentace UNESCO

Vidím tu dechberoucí krásu, práci i obrovské úsilí. Vznikají tu jedinečné kusy. Svět by měl tato řemesla ctít, znát a chránit.

Milada VALEČKOVÁ, ředitelka Muzea skla a bižuterie Jablonec nad Nisou

Máme všechny předpoklady, aby ta nominace se nám vydařila. Jsou unikátní naprostou precizností, hloubkou brusů, mimořádnými vzory rytin. Zkrátka je to unikát v celosvětovém měřítku.

Ivan BERKA, redaktor

Ivan Berka, televize Nova.

Sklu se věnuje přes 40 let, teď s ruční výrobou usiluje o zápis na seznam UNESCO

Datum vydání: 20.01.2022 | Zdroj: novinky.cz | Strana 0 | Autor: Kristýna Lébllová, Jakub Dulínek, Železný Brod | Téma: Cestovní ruch | Ekonomika a podnikání | RU / den: 2 082 124 | RU / měsíc: 5 608 102

Návštěvy za měsíc: 117 000 000 | Vydavatel: Borgis, a.s. | Celková návštěvnost: 151 311 588

Nádherné a do detailu zdobené křišťálové vázy či talíře, které v dílnách postupně vznikají i několik měsíců. Ruční výroba skla patří k tradicím, ve kterých Česko stále vyniká. Pro tuzemské skláře nyní přišla vzpruha v podobě zařazení mezi národní nehmotné dědictví. Jedná se o úspěch, který může vést až k zápisu na seznam UNESCO. O to usiluje dalších pět evropských zemí a Česko se k nim hodlá připojit.

Dílna Ladislava Ševčíka vznikla v Železném brodě hned po revoluci v roce 1990. Společně se svojí manželkou Jitkou, uměleckou sklářskou a rytečkou skla, začínal doslova na kolenou. Díky péči a důrazu na kvalitu a tradiční postupy se ale podnik, který nese jeho jméno, postupně vypracoval mezi přední sklářské firmy u nás i ve světě.

„Začínáme celkově u nápadu, který se musí vytvořit a naskicovat. Následně se z něho vytvoří forma pro skláře, kteří nám vyfoukají sklovinu, kterou máme předem určenou pro náš styl brusu,“ popsal první fáze výroby Ladislav Ševčík mladší, který má v rodinné firmě na starosti prodej. Zvládá ale i řemeslo, mimo to tak také brousí a navrhuje nové dekory a designy výrobků.

Zmínil také, že v případě křišťálového skla, které vytvářejí, je potřeba sklo se čtyřprocentním olovem, které v Česku připravuje už jen minimum skláren.

„Poté, co je sklo připravené, začíná celková práce. Musíme vychytat veškeré nedokonalosti ze skla a potom začíná broušení. Brousíme od nejhrubších diamantových kotoučů až po ty nejjemnější. Takže jeden brus se například vyrábí na pěti různých kotoučích a teprve poté se leští dál. Celková práce se počítá na týdny a měsíce, jednu vázu vyrábíme třeba i půl roku,“ dodal.

Jedná se o pomalou a náročnou práci, při které je potřeba kromě soustředění i pořádná dávka trpělivosti.

„Člověk se musí hlavně soustředit. Chyby už jsem ale několikrát udělala, to víte, že jo. Chybami se člověk učí. Broušení se věnuji už od učiliště, takže už asi pětadvacet let,“ řekla Novinkám brusička Marcela Novotná během práce na talíři, u kterého sedí už přibližně dva měsíce.

„Jsou k tomu potřeba velké zkušenosti. Lidé, kteří u nás pracují i víc než pětadvacet let, tak se také pořád učí a zdokonalují. A celkově, když dokončíme práci na něčem, tak už víme, co na tom dál zdokonalit při dalším výrobku,“ potvrdil Ladislav Ševčík mladší.

I kvůli své náročnosti je tak pro skláře složitě tradiční řemeslo udržet a vychovat nové následovníky. „Doba je velice komplikovaná. V provedení, které děláme, je náročné získat nové pracovníky i klienty,“ doplnil zakladatel firmy. On sám se v oboru pohybuje přes čtyřicet let a postupně se chystá rodinou firmu převést na své syny.

Zápis na seznam UNESCO

Pro umělce a řemeslníky, kteří se pohybují ve sklářském oboru, nyní přišla nová vzpruha. Na konci loňského roku rozhodlo ministerstvo kultury na návrh Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou o zápisu ruční výroby skla na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky.

Jedná se přitom o zásadní podmínku pro zápis na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO.

„Iniciativa k zápisu zásadní výroby skla na seznam UNESCO vzešla z Francie a Německa a iniciátoři a nás velmi potěšilo, že nevynechali ze společné nominace také Českou republiku,“ uvedla ředitelka jabloneckého muzea Milada Valečková s tím, že do iniciativy jsou zapojeni i skláři z Maďarska, Finska a Španělska.

Šanci na zápis podle ředitelky muzea zvyšuje i to, že OSN vyhlásila rok 2022 Mezinárodním rokem skla. Česká ruční výroba skla navíc podle ní vyniká svou rozmanitostí.

„Dodnes jsme unikátní v tom, že máme zachovanou celou šíři všech sklářských technik, ať už těch horkých nebo studených, což nikde jinde na světě neexistuje,“ dodala.

To, zda se ruční výroba skla zapíše na seznam UNESCO bedlivě sledují i v dílně Ladislava Ševčíka. „Je to určitým způsobem reprezentace naší firmy, a nejen naší firmy, ale reprezentace celého českého broušeného skla. My to považujeme za určitou hrdost a vážíme si toho,“ zmínil Ševčík.

<https://www.novinky.cz/muzi/clanek/sklu-se-venuje-pres-40-let-ted-s-rucni-vyrobu-usiluje-o-zapis-na-seznam-unesco-40384115>

msb-jablonec.cz

<https://www.msb-jablonec.cz/aktuality/oceneni-rucni-vyroby-skla>